

14-VUOTIAIDEN SM-KARSINNAN JA SM-SARJAN SARJAMÄÄRÄYKSET 2023-24

Nämä sarjamääräykset koskevat 14-vuotiaiden SM-karsintaa, SM-sarjaa ja SM-lopputurnausta

Kilpailuyksikkö järjestää nuorten kilpakoripallosarjat, joita ovat:

- 19-vuotiaiden tyttöjen ja poikien SM-sarjat
- 16-vuotiaiden tyttöjen ja poikien SM-sarjat
- 17-vuotiaiden tyttöjen ja poikien SM-sarjat
- 15-vuotiaiden tyttöjen ja poikien Robert Petersen Cup, kevään SM-sarja (luokitteluvaihe II, esiturnaus ja SM-lopputurnaukset)
- 14-vuotiaiden tyttöjen ja poikien SM-sarjat

ja harrastekoripallosarjat, joita ovat:

- 19-vuotiaiden tyttöjen ja poikien valtakunnalliset SM-karsinnat ja I divisioonat
- 17-vuotiaiden tyttöjen ja poikien valtakunnalliset SM-karsinnat ja I divisioonat
- 16-vuotiaiden tyttöjen ja poikien valtakunnalliset SM-karsinnat ja I divisioonat
- 15-vuotiaiden tyttöjen ja poikien valtakunnalliset SM-karsinnat (syksyn luokitteluvaihe I)
- 14-vuotiaiden tyttöjen ja poikien alueelliset karsinnat (alueellinen I divisioona)

Kaikissa nuorten sarjoissa noudatetaan Koripalloliiton kilpailusääntöjä sekä voimassa olevia FIBA:n koripallon pelisääntöjä, joita on tarkennettu 13-14-vuotiaiden nuorten pelisäännöillä. Nämä sarjamääräykset täsmentävät em. sääntöjä 14-vuotiaiden SM-karsintaan, -sarjaan ja -lopputurnaukseen.

Nuorten ottelumanuaali

14-vuotiaiden SM-sarjassa käytetään 14-vuotiaiden ottelumanuaalia, jossa määritellään tarkemmin ottelutapahtuman järjestämiseen liittyvät vaatimukset ja tehtävät. Seurat sitoutuvat noudattamaan ottelumanuaalissa määritettyjä asioita. Ottelumanuaali julkaistaan ja toimitetaan ilmoittautuneille joukkueille joulukuussa.

1 Ilmoittautuminen

14-vuotiaiden SM-karsintaan ilmoittaudutaan alueiden 14-vuotiaiden syksyn I divisioonaan (14-vuotiaiden vanhimman ikäluokan ylimpään sarjaan), joka toimii SM-karsintasarjana. Alueiden järjestämiin SM-karsintasarjoihin ilmoittaudutaan alueellisesti alueen aikataulun mukaan. Ilmoittautuminen tapahtuu uuden sarjanhallintajärjestelmään eLSA:an kautta.

2 14-vuotiaiden sarjan ikäraajat

14-vuotiaat 2010 ja myöhemmin syntyneet

3 Sarjamaksut

14-vuotiaat	SM-karsinta, syksy	227 €
	SM-sarja, kevät	130 €
	SM-lopputurnaus	260 €

Koripalloliitto laskuttaa sarjamaksut seuroilta ilmoittautumispäivämäärän jälkeen.

4.1 Edustuskelpoisuus

Katso kilpailusäännöt luku 6 "Pelaaja".

4.2 Ulkomaalainen pelaaja

Kilpailusääntöjen 30 § mukaisesti alle 18-vuotiaasta pelaajasta, joka on pelannut joskus ulkomailla (ns. aloittanut koripallon ulkomailla), on tehtävä alle 18-vuotiaan rekisteröinti edustusosoikeuden saamiseksi nuorten SM-sarjoihin ja -karsintaan.

Alle 18-vuotiaasta ulkomaalaisesta pelaajasta, joka on aloittanut koripallon pelaamisen Suomessa, pitää tehdä ulkomaalaispelaajan ilmoitus kilpailun järjestäjälle, kun hän ensimmäisen kerran pelaa nuorten SM-sarjassa tai -karsinnassa.

Katso erilliset ohjeet: www.basket.fi/infosivut/u18-pelaajailmoitus/

5 Sarjavastaavat ja kilpailupäällikkö

Nuorten valtakunnallisten sarjojen sarjavastaavat nimetään elokuussa (kts. kohta 10.3. Ottelupöytäkirjat). Heidän nimet ja yhteystiedot tiedotetaan osallistuville joukkueille ja ne julkaistaan www.basket.fi. Koripalloliitossa nuorten valtakunnallisesta kilpailutoiminnasta vastaa kilpailupäällikkö Ulla Karlsson, ulla.karlsson@basket.fi, gsm 044-556 7776.

6 Sarjajärjestelmä

14-vuotiaiden Suomen Mestaruus ratkaistaan kolmivaiheisessa ja turnausmuotoisessa kilpailussa. Kilpailun kolme vaihetta ovat: SM-karsinta (alueellinen), SM-sarja ja SM-lopputurnaus.

6.1 SM-karsinta – alueiden syksyn sarjat

SM-karsintaan haluavat joukkueet ilmoittautuvat syksyllä alueiden järjestämiin 14-vuotiaiden sarjoihin, jotka ovat samalla SM-karsintasarjaa. SM-karsintana käytetään alueen 14-vuotiaiden ylintä divisioonaa (14-vuotiaiden vanhimman ikäluokan ylimpään sarjaan).

Alueen syksyn sarjan (SM-karsinta) pelaamistavasta ja organisoinnista vastaa alue, jonka on haettavat vahvistus pelaamistavalle nuorten pääsarjaryhmältä.

SM-karsinta on pelattava 10.12.2023 mennessä. Alueiden on ilmoitettava SM-sarjaan aluekiintiön mukaisesti SM-sarjan paikkaan oikeutetut joukkueet 11.12.2023 kilpailupäällikölle.

6.2 Alueelliset kiintiöt SM-sarjaan

Syksyn sarjan perusteella alueellisista sarjoista pääsee kevään SM-sarjaan yhteensä 18 joukkuetta. Sarjapaikat jaetaan aluekiintiöiden mukaan. Alueelliset kiintiöt ovat työssä ja pojissa samat:

Eteläinen alue	7 joukkuetta
Läntinen alue	5 joukkuetta
Kaakkoinen-Itäinen alue	3 joukkuetta
Keskinen-Pohjoinen alue	3 joukkuetta

Jos joltakin alueelta ei ole riittävästi joukkueita tai jokin kiintiöpaikkaan oikeutettu joukkue luopuu paikastaan, päättää sarjan täyttämistä Koripalloliiton kilpailujaos.

6.3 SM-sarja, A- ja B-lohko

14-vuotiaiden SM-sarjassa pelaa 18 joukkuetta. Sarja pelataan kahdessa yhdeksän joukkueen lohkoissa (A- ja B-lohkot). Molemmissa lohkoissa pelataan yksinkertainen sarja yksipäiväisinä kolmen joukkueen turnauksina (kaksi ottelua/joukkue/turnaus).

Joukkueet jaetaan kahteen lohkoon niin, että yhden alueen joukkueet jaetaan ns. ketjuttamalla eri lohkoihin sijoitusten perusteella. Esim. Läntisen alueen 5 joukkuetta jaetaan seuraavasti:
Esim.

lohko x	lohko y
länsi I	Länsi II
Länsi IV	Länsi III
Länsi V	

Molempien lohkojen neljä parasta joukkuetta pääsee lopputurnaukseen.

6.4 Yleistä turnausmuotoisesta SM-sarjasta

- ⇒ yhdeksän joukkueen lohko pelataan yksinkertaisena sarjana turnausmuotoisesti
- ⇒ sarjassa pelataan neljä kolmen joukkueen turnausta
- ⇒ turnauksen ensisijainen pelipäivä on **lauantai**, muutos vain ottelusiirtomenettelyllä
- ⇒ turnaus pelataan yksipäiväisenä eikä siinä käytetä yhteistaloutta
- ⇒ järjestävä joukkue vastaa turnauksen otteluiden taloudesta (salivuokrat, erotuomarit jne.) ja vierasjoukkueet huolehtivat omista matka- ja majoituskuluista
- ⇒ jokainen joukkue saa yhden turnauksen
- ⇒ lisäksi kolme joukkuetta saa toisen turnauksen järjestettäväksi, nämä turnausjärjestäjät arvotaan
- ⇒ turnauksen ottelut pelataan niin, että kotijoukkue pelaa aina ensimmäisen ja viimeisen ottelun sekä ensimmäisessä ottelussa pelaa se vierasjoukkue, joka on maantieteellisesti lähempänä turnausjärjestäjää. Vierasjoukkueiden tullessa samalta etäisyydeltä kilpailuyksikkö määrittää ottelujärjestyksen
- ⇒ otteluiden alkamisaikojen välin on oltava vähintään kolme (3) tuntia

7. SM-lopputurnaus

7.1 SM-lopputurnauksen lohkovaihe

Molempien alkulohkojen 1.-4. sijoittuneet joukkueet pääsevät SM-lopputurnaukseen, yhteensä kahdeksan (8) joukkuetta.

Joukkueet jaetaan kahteen lohkoon niin, että SM-sarjan alkulohkoissa pelanneet joukkueet jaetaan C- ja D-lohkoon alla olevan mukaisesti:

C-lohko	D-lohko
A-lohkon 1. sijoittunut	B-lohkon 1. sijoittunut
B-lohkon 2. sijoittunut	A-lohkon 2. sijoittunut
A-lohkon 3. sijoittunut	B-lohkon 3. sijoittunut
B-lohkon 4. sijoittunut	A-lohkon 4. sijoittunut

Joukkueet pelaavat yksinkertaisen sarjan omassa lohkoissaan. Kaikki joukkueet lähtevät tähän lohkoon nollasta sarjapisteestä.

7.2 Pudotus- ja sijoituspelit

Yksinkertaisen sarjan jälkeen molempien alkusarjojen (C- ja D-lohko) kaksi parasta joukkuetta (1. ja 2. sijoittuneet) pelaavat pudotuspelit; välierät, pronssiottelun ja finaalin.

1. välierä	C-lohkon 1. sijoittunut – D-lohkon 2. sijoittunut
2. välierä	D-lohkon 1. sijoittunut – C-lohkon 2. sijoittunut

Välierien voittaneet joukkueet pelaavat finaalissa ja hävinneet joukkueet pelaavat pronssiottelussa.

C- ja D-lohkon kolmanneksi (3.) sijoittuneet joukkueet pelaavat keskinäisen ottelun sijoista 5.-6. C- ja D-lohkon neljänneksi (4.) sijoittuneet joukkueet pelaavat keskenään ottelun sijoista 7.-8.

7.3 Yleistä lopputurnauksesta

- ⇒ Koripalloliitto vastaa lopputurnauksen järjestelyistä
- ⇒ lopputurnauksessa ei ole yhteistaloutta, jokainen joukkue vastaa omista matka-, majoitus- ja ruokailukuluista
- ⇒ turnaukseen oikeutetut joukkueet vastaavat itse majoitusten ja ruokailujen varaamisesta Kisakallion urheiluopistolta ennakkoon lähetettyjen ohjeiden mukaisesti
- ⇒ joukkueen on ilmoitettava kokoonpanonsa viikkoa ennen turnausta kilpailunjärjestäjälle

7.4 SM-lopputurnauksesta luopuminen ja turnauspaikan täydentäminen

Jos joukkue luopuu lopputurnauspaikasta, joka sille runkosarjasijoituksen mukaan kuuluu, määrätään joukkueelle 645 euron luovutussakko.

Jos joku joukkue luopuu lopputurnauksessa, täydennetään lopputurnausta käyttämällä ensimmäisenä kriteerinä voittosuhdetta omassa lohossa ja toisena korisuhdetta. Täydentämisestä päättää Koripalloliiton kilpailujaos.

8 SM-sarjan turnauksista ilmoittaminen

Seuran on ilmoitettava järjestämänsä SM-sarjan turnauksen otteluiden tarkat otteluajat ja -paikat sarjavastaavalle kuuden (6) päivän kuluessa otteluohjelman julkaisemisesta. SM-sarjan otteluohjelma julkaistaan 14.12.2023 ja vahvistetaan 21.12.2023.

9 Ottelusiirrot

Mikäli joku joukkueista haluaa siirtää ohjelmaan merkityn ottelun, sen on tehtävä siirrosta kirjallinen anomus virallisella lomakkeella sarjavastaavalle, joka käsittelee ja hyväksyy siirrot. Ottelusiirtomaksu on **76 €/ottelu** ja **se laskutetaan ottelusiirtoa pyytäneen joukkueen seuralta**. Anomuksen liitteenä on oltava vastustajan kirjallinen hyväksyminen siirrolle.

Ottelusiirron perusteita ei ole:

- toisen nuorten sarjan tai aikuisten sarjan ottelu, ei edes pudotuspeli
- valmentajalla toisen sarjan ottelu, ei edes pudotuspeli
- päävalmentaja poissaolo sairastumisen takia
- aikuisten sarjojen pelit, joissa nuorten sarjojen pelaajat pelaavat

Jos ottelusiirto johtuu ottelupaikan omistajan peruutuksesta, on anomukseen liitettävä todiste ottelupaikan omistajalta, mistä ilmenee este ottelun pelaamiseksi sarjaohjelman mukaisesti. Tällaisesta ottelusiirrosta ei peritä siirtomaksua.

Muita kuin kirjallisia anomuksia ei oteta käsiteltäväksi. Ottelusiirto myönnetään vain erittäin painavista syistä. Kilpailupäällikkö ilmoittaa hyväksytystä ottelusiirrosta joukkueille ja erotuomarinimeäjälle.

Mikäli seurat eivät pääse keskenään sopimukseen ottelun ajankohdasta, Koripalloliiton kilpailujaos määrää sen.

Epidemiatyypissä sairastapauksissa ei ole olemassa mitään ottelusiirtoja koskevaa pykälää tai vakiomenettelyä vaan jokainen tapaus käsitellään erikseen. Yleisperiaatteina voidaan kuitenkin todeta, että:

- Kaikki loukkaantumistapaukset tulee pyrkiä paikkaamaan kokoonpanoa täydentämällä.
- Vain akuutit epidemiatyypiset sairastumistapaukset huomioidaan mahdollista ottelusiirtoa käsiteltäessä.
- Tällöin, mikäli huomattava osa pelaavasta kokoonpanosta on sairastunut samaan tautiin, otetaan ottelun siirtoasia käsittelyyn.
- Tällaisissa tapauksissa on jalkeille saatava vähintään seitsemän (7) pelikykyistä pelaajaa.

Ylivoimaisesta esteestä tai edellä mainituista sairastapauksista johtuvista ottelusiirroista päättää liiton kilpailujaos, joka myös määrää uuden pelipäivän. Tällöin ei siirtomaksua peritä.

Jos viime hetken ottelusiirrosta aiheutuu järjestävälle joukkueelle kuluja, tulee siirtoa pyytäneen joukkueen korvata nämä kulut.

10. SM-karsinnan (alueellinen) ja SM-sarjan ja ottelutapahtuman järjestäminen

10.1 Ottelupaikka ja sen laitteet

Pelikentän on täytettävä virallisten pelisääntöjen mukaiset mitat (28x15 m) ja pelialustana on oltava puulattia (parketti). Kaikkien pelikentän rajaviivojen tulee olla voimassa olevien pelisääntöjen mukaiset, samanväriset ja mieluiten valkoiset.

* Pelikentän turvaetäisyyksien on oltava sekä sivuilla että päädyissä 2,0 m

* Pelikentän pituuden on oltava 28 m, mutta kuitenkin vähintään 26 m

* Heittokello koritelineen päällä

Koripalloliiton kilpailujaos hyväksyy pelipaikat ja se voi seuran anomuksen perusteella antaa määräaikaisen luvan pelaamiselle salissa, jonka olosuhteet eivät täytä edellä lueteltuja tähdellä merkittyjä kohtia (kts. myös tekniset laitteet). **Seuran ja joukkueen tulee oma-aloitteisesti anoa edellä mainittua poikkeuslupaa kilpailujaokselta 1.12.2023 mennessä.**

Otteluissa on käytettävä kaikkia virallisten pelisääntöjen määräämiä teknisiä laitteita:

- tulostaulu, jossa on pelikellon ja joukkueiden pistemäärän näytöt
- kummankin korin päällä heittokello, jossa on myös pelikellon näyttö ja punainen lamppu osoittamaan hyökkäysajan päättymistä*
- kaksi (2) erillistä, toisistaan selvästi erottuvaa äänimerkinantolaitetta, joissa on hyvin voimakas ja terävä ääni*
- hallintavuoron ilmaiseva vuoro-osoitin (nuoli toimitsijapöydällä)

- tulostaulussa joukkuevirheiden määrä 1-5 (suurempia numeroita ei saa olla) ja aikalisien määrä 1-3 sekä pelaajien* virheiden määrät 1-5 (viides virhe punaisella)
- joukkuevirheiden täyttymisen merkki-ilmaisimet toimitsijapöydällä ja tulostaulussa
- numerotaulut 1-5 pelaajien virhemäärien ilmaisemiseksi toimitsijapöydällä

Yksittäisissä otteluissa järjestävä seura vastaa yksin ottelun järjestelykuluista. Vierasjoukkue huolehtii omista matka- ja tarvittaessa majoituskuluistaan.

Puutteista tai laiminlyönneistä erotuomarin tai joukkueiden edustajien tulee raportoida kilpailupäällikölle.

10.2 Toimitsijat

SM-sarjan otteluissa pitää olla kaikki koripallon virallisten pelisääntöjen mukaiset toimitsijat (ajanotto+tulostaulu, kirjuri, heittokellon valvoja). Toimitsijoiden pitää olla paikalla 30 min. ennen ottelun alkua. Kaikkien toimitsijoiden pitää olla tehtäviinsä koulutettuja.

10.3 Ottelupöytäkirjat ja lisenssit

Ottelupöytäkirja pitää täyttää toimitsijaohjeen mukaisesti ja siihen tulee merkitä seuraavat asiat: pelaajien, valmentajan ja erotuomareiden etu- ja sukunimet, joukkueiden nimet, ottelun sarja ja lohko, peliaika ja -paikka sekä lopputulos ja voittanut joukkue.

Ottelupöytäkirjana käytetään digitaalista pöytäkirjasovellus eSCO:a, mutta ottelupaikalla tulee kuitenkin olla aina paperinen pöytäkirja varalla.

Ottelupöytäkirjaan tulee merkitä pelaajien, valmentajien ja erotuomareiden lisenssinumerot kokonaisuudessaan eSCO:n käyttöohjeen mukaisesti. Jos paperista pöytäkirjaa joudutaan käyttämään, kumpikin joukkue kirjoittaa pöytäkirjaan oman joukkueensa pelaaja- ja valmentajatiedot. Tässä tapauksessa pöytäkirja tulee toimittaa sarjavastaavalle PDF-muodossa sähköpostin liitteenä ottelupäivän aikana.

Digitaaliset ottelupöytäkirjat tallentuvat eSCO-pöytäkirjasovellukseen eikä niitä tarvitse erikseen lähettää sarjavastaavalle.

Laiminlyönneistä kilpailun järjestäjä voi määrätä joukkueelle rikemaksun 117 €.

Kevään SM-sarjassa pelaajilla tulee olla 13-19-vuotiaiden kilpalisenssi.

10.4 Ottelun alkamisaika

Runkosarjojen ja pudotuspeliottelut voidaan aloittaa arkisin 17:30–19:30 ja viikonloppuisin 10:00–19:00. Vastustajan suostumuksella tai kilpailujärjestäjän päätöksellä voidaan näistä ajoista poiketa. Ottelu alkaa ilmoitettuna ajankohtana, jota ennen kentällä on oltava mahdollisuus vähintään 30 minuutin lämmittelyyn.

10.5 Järjestyksen valvonta (salivalvoja)

Kannustajat ja fanit ovat tärkeä osa koripalloa, mutta heidän toimintaa pitää salivalvojan seurata. Ottelun järjestäjän on varattava otteluun järjestyksenvalvontaa niin, että katsomoturvallisuus sekä

erotuomareiden ja joukkueiden koskemattomuus voidaan varmistaa. Ottelussa tulee olla vähintään 1 salivalvoja/100 katsojaa.

Koti- ja vierasjoukkueen koskemattomuus on varmistettava ennen ottelua, ottelun aikana ja sen jälkeen. Vaihtopenkki ja sen välitön läheisyys ovat joukkueen aluetta, joka varmistettava joukkueen käyttöön.

Joukkuepenkeille, niiden ja toimitsijapöydän välittömään läheisyyteen, 2-3 penkkiriviä joukkuepenkin ja toimitsijapöydän taakse, ei tule sijoittaa kovaäänisimpiä kannustajia (kannustajia, joilla torvia tai muita soittimia). Ns. rumpu/torviryhmille osoitetaan katsomosta sopiva paikka järjestyksen valvojen toimesta. Sisätiloissa ei saa käyttää sellaisia torvia tai muita laitteita, jotka on tarkoitettu ulkokäyttöön.

10.5 14-vuotiaiden pelisäännöt

14-vuotiaiden nuorten koripalloa pelataan pääsääntöisesti koripallon virallisten pelisääntöjen mukaan, mutta tätä ikäluokkaa varten on tehty muutamia poikkeuksia. Tässä oleellimmat poikkeukset:

- Peliaika: 4 x 10 minuuttia (4 jaksoa), jatkoaika 5 minuuttia
- Tauot: puoliaikatauko 8 minuuttia, jaksojen väliset tauot 2 minuuttia
- Joukkue: pöytäkirjaan saa merkitä 5-12 pelaajaa
- Pallo: pelipallo nro 6, tytöt ja pojat

10.6 Vastuut

Turnauksen tai ottelun järjestävä seura on vastuussa, että järjestämänsä ottelun ottelutoimijat (toimitsijat, tilastoiijat, järjestyksenvalvonta) ovat tehtäviinsä koulutetut ja suorittavat tehtävänsä säännöissä, määräyksissä ja manuaaleissa annettujen ohjeiden mukaisesti.

11 Tulostiedotus

Kaikissa otteluissa tulos päivittyy sarjanhallintajärjestelmään suoraan digitaalisesta pöytäkirjasta.

12 Erotuomarit

SM-karsinnassa (alueelliset sarja) erotuomarit hoidetaan alueellisten sarjamääräysten mukaan. SM-sarjassa erotuomarit nimeää erotuomaryksikön valtuuttaman alueellinen liitonimeäjä. Lopputurnauksesta erotuomareiden nimeämisestä vastaa erotuomaryksikkö.

13 Pelaajat

Turnauksissa saa käyttää rajoittamatonta pelaajamäärää, mutta yksittäisessä ottelussa saa pöytäkirjaan kuitenkin merkitä enintään **kaksitoista (12) pelaajaa**.

14 Peliasut

Joukkueet voivat käyttää vapaassa järjestyksessä seuraavia pelinumeroita: 00, 0-99. Jokaisen pelaajan peliasun tulee olla koripallon virallisten pelisääntöjen kohdan "4.3 Peliasut" mukainen. Peliasu on pääväriltään yhtenäinen. Joukkueen kaikkien pelaajien on pelattava samanlaisissa peliasuissa (paita, housut). Poikkeuksena nuorten sarjoissa joukkue voi pelata kauden yhdenvärisillä pelihousuilla (shortseilla), jotka ovat seuran päävärin mukaiset. Esim.

joukkueella on mustat shortsit, joilla pelaa koti- sekä vierasottelut ja joukkueella on musta ja valkoinen pelipaita.

Otteluun ei voi osallistua numeroton pelaaja eikä joukkueessa voi pelata kahta pelaajaa, joilla on sama numero.

15 Luopuminen

Joukkueen luopuessa kilpailusta seura on velvollinen maksamaan luopumissakon 645 euroa. Jos joukkueen luopuminen tapahtuu niin myöhäisessä vaiheessa, että siitä aiheutuu kustannuksia muille seuroille, on seura velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

16 Rikemaksut

Näiden sarjamääräysten laiminlyönneistä langetetaan liittohallituksen vahvistama rikemaksu 117 €.

Nuorten pääsarjaryhmä voi määrätä rikemaksun mm. seuraavista asioista:

- ⇒ sarjamääräysten laiminlyönti
- ⇒ pelipaikan puutteelliset laitteet
- ⇒ myöhästynyt, virheellinen tai puutteellinen tulostiedotus
- ⇒ myöhästynyt, virheellinen tai puutteellinen ottelupöytäkirja

Jos otteluiden järjestämisessä ilmenee puutteita, virheitä, laiminlyönnejä tai vastaavaa, voi nuorten pääsarjaryhmä antaa seuralle huomautuksen tai määrätä rikemaksun.